

55+ undersøkelsen Sør- Varanger kommune

EN DEL AV «PROSJEKTET ALDERSVENNLIGE BOLIGER OG BOMILJØ»

INNHold

Tilgang til interaktiv analyse.....	1
Bakgrunn for undersøkelsen	2
Gjennomføring og etterarbeid	2
Viktige funn	2
Flere ønsker å bo sentrumsnært	2
Vi ønsker litt andre boformer	3
Vi trenger ikke nødvendigvis å eie	3
Innbyggerne vet lite om støtteordninger, men kan kanskje bygge om boligen	4
Hva legger vi mest vekt på hvis vi skal bytte bolig?	4
Videre arbeid etter undersøkelsen	4
Vedlegg 1: Resultater fra undersøkelsen i sin helhet.....	5
Om dagens boform og bosted	5
Hvor og hvordan ønsker du å bo når du blir eldre?	10
Er det noe vi ikke har spurt om som du ønsker å fortelle oss? Fritekst svar	12

TILGANG TIL INTERAKTIV ANALYSE

I denne rapporten finner du resultater fra undersøkelsen 55+ i sin helhet. Vi har også utformet en interaktiv nettside der du kan få mer innsikt i hvordan forskjellige variabler påvirker hverandre.

Vi oppfordrer alle innbyggere til å prøve nettsiden, si gjerne fra hvis du finner noe du tenker vi bør legge vekt på i forhold til aldersvennlige boliger i kommunen vår!

Elvira Røst, Anne Randa, Bård Ramberg

[Du finner analysesiden her](#)

Du finner også link på svk.no/55pluss

BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN

Som andre distriktskommuner i Norge vil spesielt to forhold prege Sør-Varanger kommune de neste 30 årene; Antallet demente vil bli fordoblet fra dagens nivå, og antallet skattebetalere pr pensjonist vil halveres. Dette vil blant annet medføre at helsetjenestene i større grad vil måtte gi omsorg til demente, og igjen at innbyggere i større grad må legge til rette for sin egen alderdom.

Et begynnende problem i dag er at innbyggere venter for lenge med å legge til rette for alderdommen i egen bolig, eller finne seg en egnet bolig. Tilbakemeldinger fra pensjonistforeninger og elderråd har vært at innbyggere må begynne tidligere å forberede boligen på alderdommen. Det er en viktig årsak til denne undersøkelsen.

Gjennom kommunens deltakelse i prosjektet aldersvennlige boliger og bomiljø får Sør-Varanger kommune viktige innspill fra lignende kommuner rundt om i landet. Denne typen undersøkelse er gjennomført flere steder, og gir et viktig grunnlag til videre arbeid med å sørge for at kommunen vil være et bra sted å bli gammel

GJENNOMFØRING OG ETTERARBEID

Undersøkelsen var åpen for besvarelser i perioden 20.01.22 - 20.02.22, og alle innbyggere over 55 år ble bedt om å delta. Hovedfokus for undersøkelsen var på hvor og hvordan respondentene bodde i dag, hvor og hvordan de ønsket å bo når de ble eldre, og hva de mente om utvalgte forholds betydning for valg av bolig. Det ble ikke tallfestet alder på når man er eldre, definisjonen av dette vil derfor variere blant respondentene.

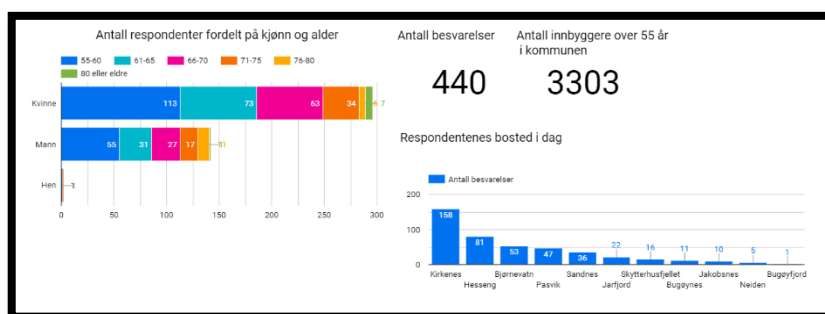
Totalt 440 besvarelser ble registrert av potensielt 3303 innbyggere 55 år eller eldre.

Informasjon om undersøkelsen ble gitt via kommunens nettsted svk.no, kommunens facebookside, avisannonser og redaksjonell omtale med

kommunedirektør, prosjektleder, ordfører og leder for næringsforeningen. Det ble også informert i politiske råd og utvalg i forkant av gjennomføringen.

Det har vært mulig å svare både digitalt og på papirskjema. Skjema har vært distribuert på kommunens servicekontor, og skjemaet ble i sin helhet publisert som to sider i Sør-Varanger avis.

Etter avslutning av undersøkelsen ble papirskjema punsjet inn digitalt, og besvarelser analysert av et nettbasert digitalt analysesystem.

VIKTIGE FUNN

I dette avsnittet trekkes det frem funn som anses som betydningsfulle for videre arbeid med aldersvennlige boliger i Sør-Varanger kommune.

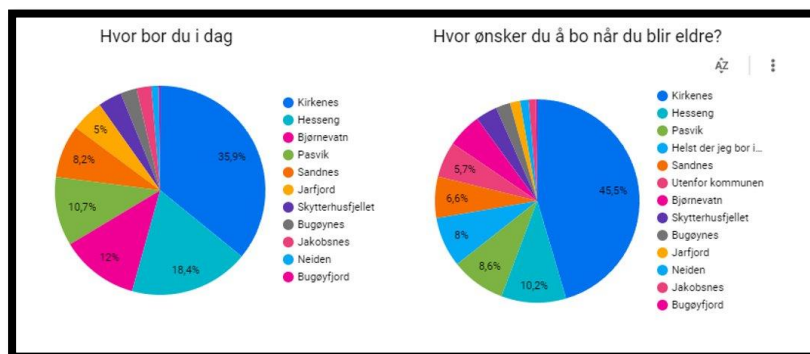
Resultatene i sin helhet finnes du i vedlegg 1: 55+ undersøkelsen på slutten av dette dokumentet.

FLERE ØNSKER Å BO SENTRUMSNÆRT

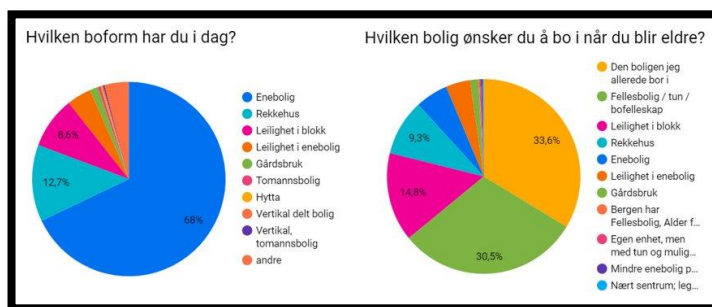
35% av respondentene i undersøkelsen bor i dag i selve Kirkenes, mens 45% sier de ønsker å bo i Kirkenes når de blir eldre. I rene tall betyr dette at 42 respondenter som bor andre steder enn Kirkenes ønsker å flytte dit på et tidspunkt.

Av de som ikke bor i Kirkenes i dag, men som ønsker å bo der når de blir eldre fordeler de seg på kommunens andre tettsteder og bygder, bortsett fra Neiden, Bugøyfjord og Bugøynes. Ingen fra disse stedene oppga ønske om å flytte til Kirkenes.

VI ØNSKER LITT ANDRE BOFORMER

I undersøkelsen oppgir 299 at de bor i enebolig i dag, mens 116 (fordelt på alternativene «enebolig» og «den boligen jeg allerede bor i») sier de vil bo i enebolig når de blir eldre

30,5%, 134 respondenter, oppgir at de ønsker å bo i fellesbolig / tun / bofelleskap. Det er en liten overvekt blant de som ønsker å flytte til Kirkenes, men mange ønsker også å bo andre steder med denne boformen.

VI TRENGER IKKE NØDVENDIGVIS Å EIE

92,7% av respondentene oppgir at de eier egen bolig i dag, mens bare 51% av de som eier i dag oppgir at de ønsker dette når de blir eldre.

Flere åpner for enten å leie, eller å ha en kombinasjonsløsning når de blir eldre.

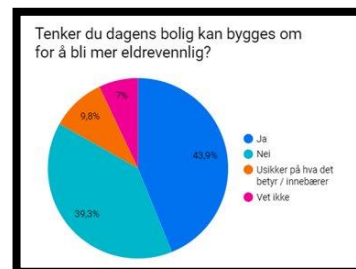
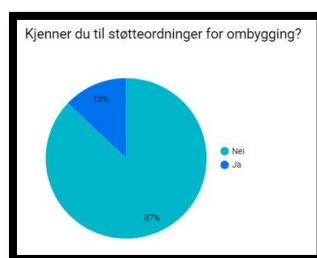

INNBYGGERNE VET LITE OM STØTTEORDNINGER, MEN KAN KANSKJE BYGGE OM BOLIGEN

87% av respondentene i undersøkelsen oppgir at de ikke kjenner til støtteordninger for ombygging. Det finnes i dag ordninger for dette i regi av husbanken, men kommunens opplevelse er at de i liten grad blir brukt.

Over halvparten av respondentene sier også at nåværende bolig enten ikke kan bygges om for å bli mer eldrevennlig, eller er usikker / vet ikke.

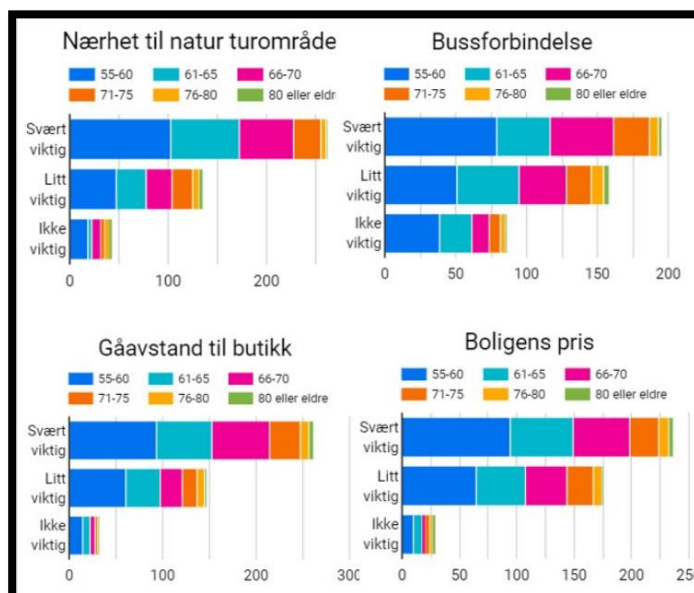
Av de som sier at dagens bolig kan bygges om bor 80% i enebolig og på alle steder i kommunen. Av de som sier boligen kan bygges om sier 86,5% at de ikke kjenner til støtteordninger for ombygging.

HVA LEGGER VI MEST VEKT PÅ HVIS VI SKAL BYTTE BOLIG?

De 4 viktigste kriteriene hvis man skal bytte bolig er nærhet til naturområder, gåavstand til butikk, bussforbindelse og boligens pris.

Disse resultatene gjelder hvis man slår sammen alle besvarelser uavhengig av kjønn, alder, dagens bosted eller andre variabler.

Det finnes forskjeller i hvilke faktorer som er viktigst basert på kjønn, alder og hvor man ønsker å bo når man blir eldre.

VIDERE ARBEID ETTER UNDERSØKELSEN

Basert på svar i denne undersøkelsen ønsker kommunen å satse på følgende tiltak i tiden som kommer:

- Vi har i boligsosial handlingsplan informasjonsarbeid som et satsningsområde. Denne undersøkelsen viser betydningen av å komme godt i gang med dette arbeidet.
- Vi må jobbe tettere sammen med private utbyggere for å sannsynliggjøre at det bygges eldrevennlige boliger

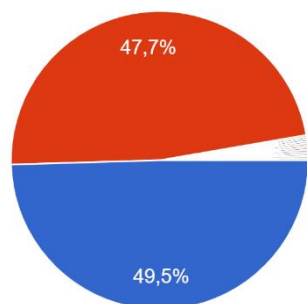

VEDLEGG 1: RESULTATER FRA UNDERSØKELSEN I SIN HELHET

OM DAGENS BOFORM OG BOSTED

Hva er ditt hovedgjøremål?

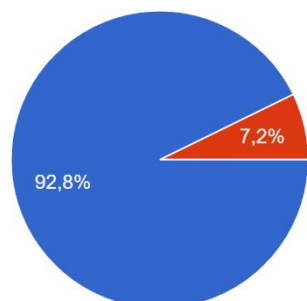
442 svar

- Arbeid
 - Trygd / pensjon
 - Frilanse
 - Frivillig arbeid. Vsksinering
 - Pensjonist samt 50% arbeid.
 - Arbeid og trygd
 - Jobb/trygd
 - Ufør/litt jobb
- ▲ 1/2 ▼

Eier du eller leier du bolig i dag?

442 svar

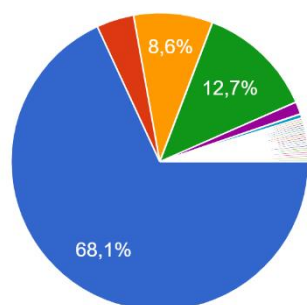

- Jeg eier bolig
- Jeg leier bolig

Hvilken boform har du i dag?

442 svar

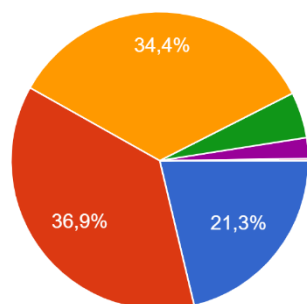

- Enebolig
- Leilighet i enebolig
- Leilighet i blokk
- Rekkehus
- Gårdsbruk
- Tomannsbolig
- Leilighet i borettslag
- Hytta

▲ 1/4 ▼

Antall personer som bor i samme boenhet som deg

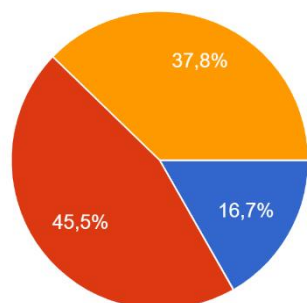
442 svar

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6 eller flere

Hvor mange rom har du i boligen utenom bad

442 svar

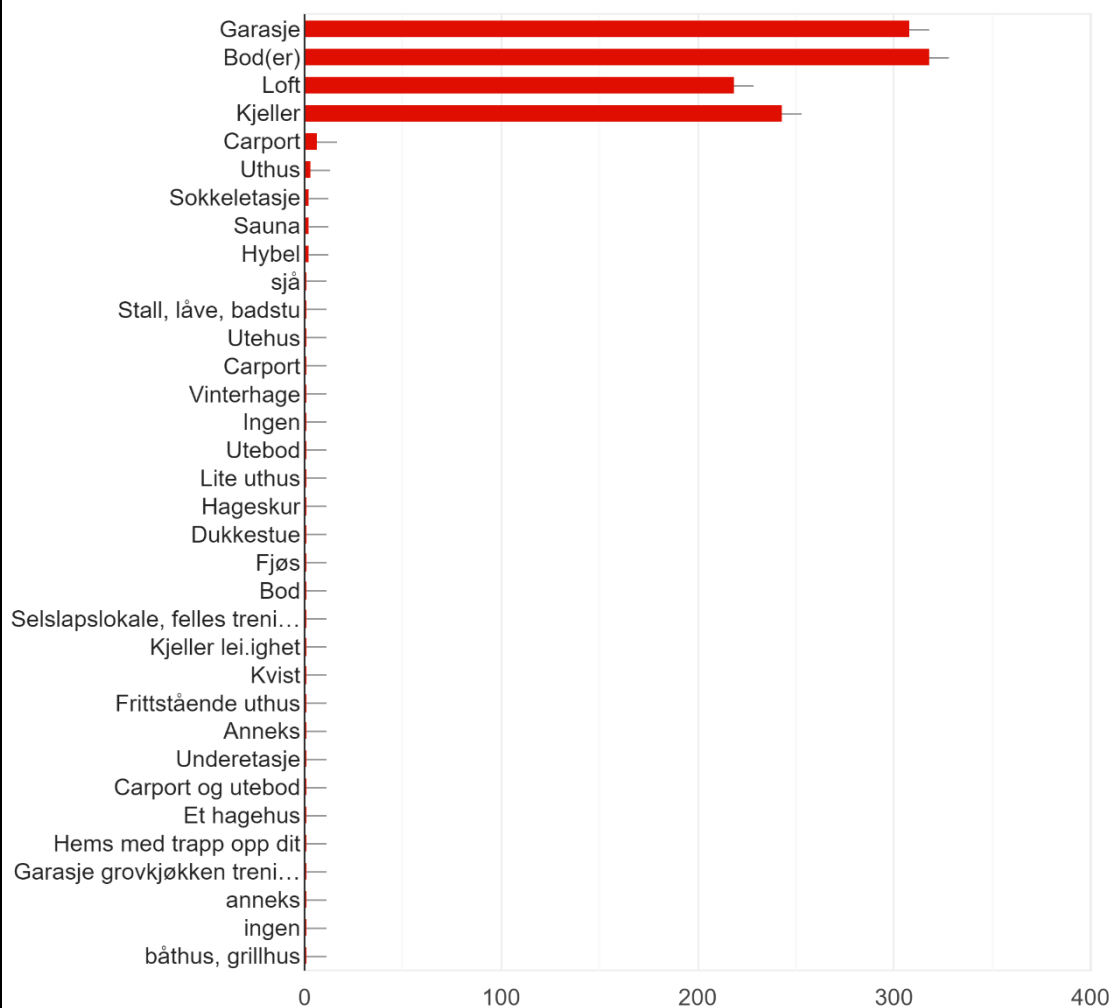

- 1-3
- 4-5
- 6 eller fler

Har boligen garasje, bod, loft, annen lagringsplass? Du kan velge flere

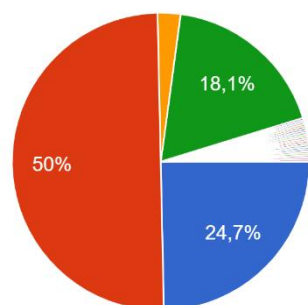
442 svar

Hvor bor du i forhold til familie / venner / dine nærmeste i dag?

442 svar

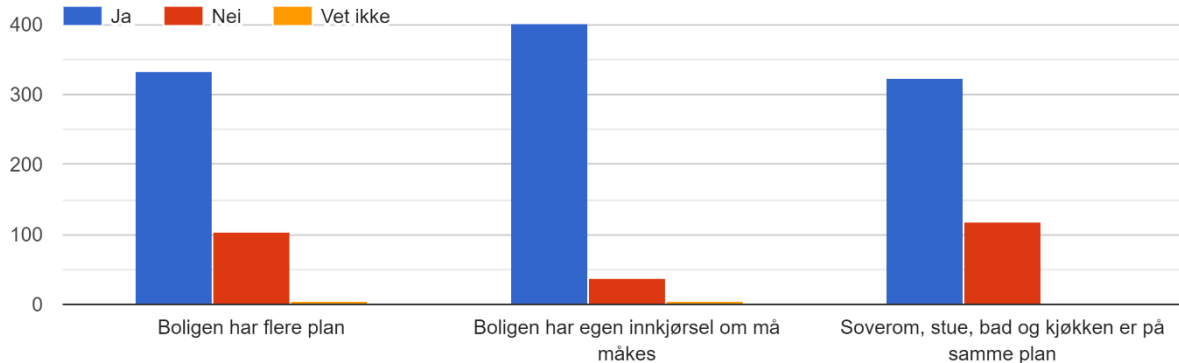

- Bor i samme nabolag / område
- Bor i samme kommune
- Bor i samme husstand
- Bor i annen kommune enn familie / ve...
- Litt av hvert
- Spredd utover Norge
- Sverige
- Både i nabolaget og i andre kommuner.

▲ 1/4 ▼

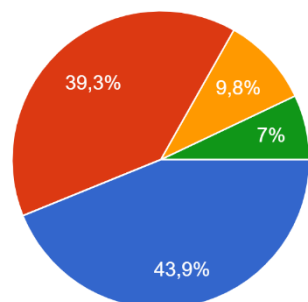
Hvordan er din nåværende bolig tilrettelagt for eldre?

■ Ja ■ Nei ■ Vet ikke

Tenker du boligen kan bygges om for å bli mer eldrevennlig?

440 svar

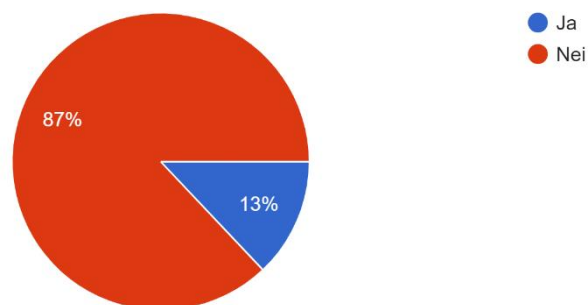

- Ja
- Nei
- Usikker på hva det betyr / innebærer
- Vet ikke

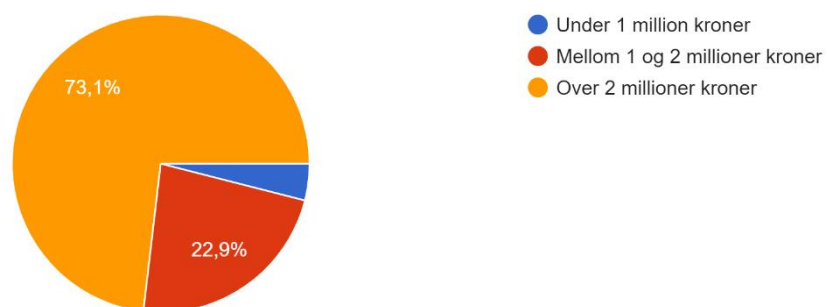
Kjenner du til støtteordninger for ombygging?

440 svar

Hva vil du anslå verdien av din bolig til i dag? (valgfritt)

402 svar

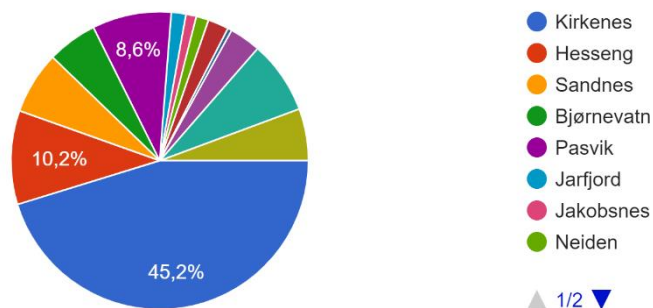

HVOR OG HVORDAN ØNSKER DU Å BO NÅR DU BLIR ELDRE?

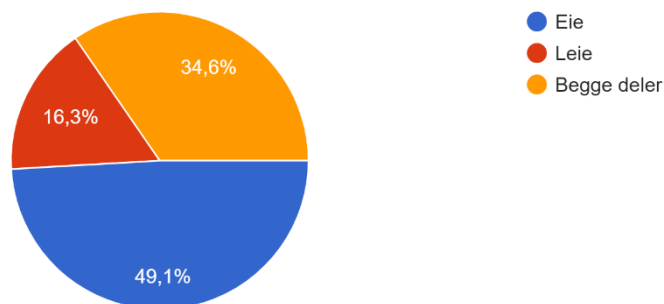
Uavhengig av hvor du bor i dag, hvor ønsker du å bo når du blir eldre?

442 svar

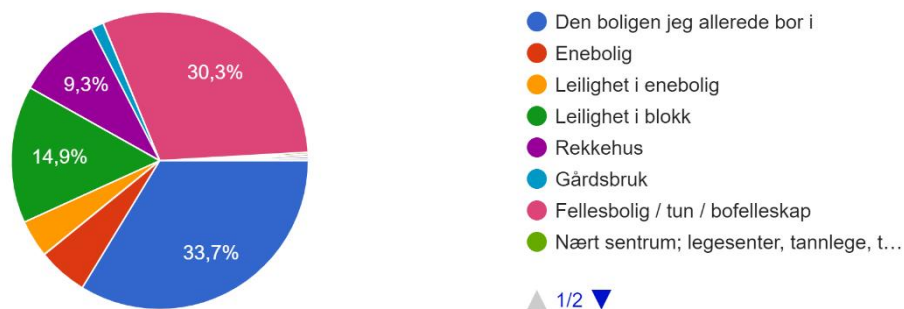
Ønsker du å leie eller eie hvis du bytter bolig?

442 svar

Hvilken bolig ønsker du å bo i når du blir eldre?

442 svar

Dersom du skulle skifte bolig, hvor viktig er de følgende forholdene for deg?

ER DET NOE VI IKKE HAR SPURT OM SOM DU ØNSKER Å FORTELLE OSS? FRITEKST SVAR

Ønsket om å klare meg selv med litt hjelp kanskje 1-2 ganger per uke.
Ønsker å bo i nå værende bolig om bussforbindelse tilsa at en ikke trengte å være i byen en hel dag. Skal en først flytte må leilighet sentralt ha 2 soverom
Ønsker å bo hjemme lengst mulig.
Ønsker veranda og parkering i samme bygg og heis samt utsikt ut fjorden.
Ønsker tilrettelagt lukket garasje.
Ønsker leilighet i borettslag tilpasset eldre. Slike finnes ikke i kommunen i dag.
Ønsker ikke bolig eller leilighet med trapper (helst alt på ett plan)! Og leilighet helst med to soverom eler stort soverom
Ønsker hus med døgn basert pleie. Det kan ikke godtas at alt skal bygges på Kirkenes.
Ønsker butikk på skytterhusfjellet med cafe/møteplass for oss eldre
Ønsker at bofellesskapet har flere fasiliteter jeg kan benytte slik som frisør
Ønsker alternativt til å bo i min nåværende enebolig
Ønsker 2 soverom
Ønsker +55 Senior borettslag med garasjeanlegg i gateplan som ligger i Sentrum (Malmklangtomta) og med lettstelt leilighet
Ønskelig med bolig i blokk
vært fantastisk med leiligheter i Strandgata
må bygges leiligheter i sentrum med utsikt. Skytterhus er ikke sentrumsnært.
ikke avgift/skattelegge oss i distriktene. Vil ha fri adgang til naturen for å høste sv den.
håper vi får tilbakemelding på undersøkelsen
burde ha vert ambulere vaktmester til elde som tener hjelp i hverdagen vet vi har frivillighetssentral dem drar ikke ut i distriktet
bo i en liten enebolig på ett plan m/garasje. og at det blir bro fra Jakobsnes over til Kirkenes
at boforholdene er nært senter for hjemmebasert omsorg.
Viser til plan ang. fellesbolig/tun/bofellesskap i Pasvik har det vært planlagt et slikt bygg i Svanvik området
Vil helst bo her jeg bor idag
Vil bo i hyggelig rekkehus med fint uteareal. Ikke stues i blokk med kun balkong
Veranda
Vanskelig å besvare dette etter som jeg pr i dag er svært sprek
Vaktmestertjenester som snørydding etc
Utsikt
Tror ikke det
Tror det meste er med
Trist at det ikke bygges leiligheter som er beregnet for et langt livsløp nær Bøkfjorden. Det er ikke vakkert med krabbeteiner og steinrøyser som har fått de fineste tomtene ut mot fjorden. Her fylles det på med krabbeteiner i høyden og bredden. Leiligheter med flott utsikt til fjorden
Tilrettelegging for å komme frem til fots. Snarveier (som ofte bygges igjen)

Tenker mye kommer an på hvilket funksjonsnivå en har. Om man er sprek er det fint å bo i distriktet i det huset man selv eier. Skulle helsa svikte
Svart vanskelig å finne bolig til å leie i Kirkenes (aktuelt sted for å bo fordi vi har ikke bil)
Spm om fremtidig bolig: Savnet et reelt alternativ for borettslag. Når eldre/gammel er det en fordel med boligtype der man slipper f.eks utvendig vedlikehold
Sovjetunionen er på sterk frammarsj. Folk rundt Varangerfjorden bør flytte
Som kjent har hjemmesykepleien bare på Svanvik. De gjør en utmerket jobb. En stor mangel er det likevel
Slippe snemåking og hagestell
Ser at de leilighetsbygg som er har glemt parkering vi som bor her har ofte tilhengere som brukes i forbindelse med fritidsaktiviteter. Er en sv hovedårsakene til at jeg velger bort leilighet. Det er ikke alle som har hytte
Prioriteringer forandres fort dersom helsa svikter
Område Prestøya mangler i oversikt over bosted.
Om jeg selger huset mitt og kjøper meg inn i et bofelleskap med fasiliteter som kafé/møteplass hvor alle måltider blir servert
Nært Kirkenes handelssentrum
Nærhet til folk og tjenester
Når jeg ikke lenger kan bo i dagens egen leilighet ønsker jeg meg et bofelleskap i egen liten leilighet/enerom med bad der flere eldre bor og får heldøgns kommunale tjenester og i tillegg 4 næringsrike måltider. Fortsette å utvikle velferdsteknologi.
Når jeg blir gammel ønsker jeg å bo i lettstelt leilighet uten hage.
Nesten umulig å leie bolig med rimelig pris i KIRKENES (aktuelt sted fordi vi har ikke bil)
Må være i et levende samfunn gjerne lite
Mulighet til aktiv fritid. Dette være motorisert rekreasjonskjøring med snøscooter og ATV. Ettersom rekreasjonskjøring med scooter og atv ikke regnes som friluftaktivitet er disse aktivitetene ikke beskyttet av dagens lovverk.
Mulighet for å ha hund / katt
Med bolig i Kirkenes mener jeg også Prestefjellet
Leilighet med livsløpstandard og heis
Leie privat er svært dyrt for oss pensjonist. Gamle boliger er dyre og for dårlig standard. man må betale opptil 10000 pr mnd uansett standard. Huseiere vil ikke leie ut under denne prisen. det er skammelig at pensjonister må betale så mye. Får ikke bostøtte for taket er langt under.
Kunne gjerne få bo på Jakobsnes i Sjøtun eldrebolig.
Jeg ønsker å ha alt på en boflate - ikke trapper
Jeg ønsker å bo på tvers av generesoner 60 til 100 år
Jeg ønsker alt på en flate
Jeg har 2 utvendige trapper
Jeg bor i 2.etg uten heis! Vil bo i 1.etg.
Ingen info om størrelse/ innredning i ønsket leilighet.
Ikke bare bolig som er viktig. Også viktig at gangveier/gangløyper brøytes og strøs om vinteren og at det etableres benker og hvileplasser for eldre langs disse løypene slik at man kan bevege seg fritt og uten bekymring.
Hvorfor spør man ikke om årsaken til hvorfor folk ønsker å flytte

Holde ikke helsa ønsker æ å bo på sykehjem.
Heis hvis leilighet i blokk. Garasje med bod
Heis hvis leilighet i blokk
Har behov for ekstern lagringsplass
Gjør enklere å bygge i distriktene og etabler eldreboliger likeså.
Fri scooterkjøring
Flere leiligheter sentrumsnært
Flere eldreboliger i nærmiljø.
Fine uteområder. Gode solforhold. Aktiviteter å delta på i samme bygg/nabobygg. Muligheter for sosiale sammenkomster i samme bygg.
Felles aktiviteter.
Feil på spørsmål at det er hus med flere etasjer. Det er hus med flere etasjer.
Er jeg glad i damebesøk: JA 😊
En liten
En ide er å bygge blokk leiligheter (selveier med eldre klausus og utleie muligheter)
Dette er ikke akkurat et spørsmål
Det måtte være at kommunen hadde kommet opp med et fint bofelleskap for eldre med vinterhage og mange fine aktiviteter og at det ligget sentralt.
Det er viktig at leiligheten er tilpasset for bruk av rullator
Det er viktig at det tilrettelegges sånn at det er mulig å bo «sentralt» i Pasvik selv etter at man ikke kan bo hjemme. Hjemmetjenesten i Pasvik må få muligheten til å ha nattevakt. Dermed kan man bo lengre i egen bolig. Det vil også medføre at presset på institusjonsplasser på Kirkeneshalvøya ikke øker mht distriktsbeboere.
Det bør bygges leiligheter som er tilnærmet 100 kvadratmeter. Fremtidens eldre vil ikke bo på 50-60 kvadrat
Dersom jeg må flytte
Dersom en flytter til leilighet bør det være tilgang til fellesareal med de andre leilighetene slik at eldre kan møtes og dyrke f.eks felles hobbyer
Bør være ulike størrelser på boliger som tilbys. Boligene bør ha en ikke altfor liten veranda eller hageflekk og noen med plass for to biler. Helst med garasje og bod. De fleste her er avhengig av å ha to biler. Noen bør også ha plass for tilhenger/bobil/campingvogn da mange ønsker det for bruk på fritia.
Bygge ut tilbud til eldre i distriktet (Pasvik) og ikke bare i Kirkenes området.
Bygge om Turisthotellet til eldrekollektiv
Bygg om skolen i Neiden til eldresenter. Der er stort kjøkken
Bygg Nordic Smart House (modulhus) slik som i Steigen
Bor på Elvenes
Bor i borettslag der det blandt annet blir ryddet sne og slikt
Boligen er allerede tilrettelagt for funksjonshemmede.
Boligen er allerede tilrette lagt for funksjonshemmede.
Boligen bør ha balkong/veranda. Gjerne med sol muligheter både morgen
Boligblokk for eldre ved siden av Thon med butikk og restaurant i første etasje.
Bofellesskap med ulike aldersgrupper. Mulighet for å bestille varer/ transport av varer

Bofellesskap med egne små leiligheter og fellesarealer kan være aktuelt om /når man blir pleietrengende.
Boenhet på bakkeplan m/hageflekk
Blir jeg hjelpetrengende vil jeg bo på ett sted med bemanning 24/7 ikke lage hjemmet mitt til instutisjon. Jeg må kunne ta mine egne valg.
Behov for å flytte vil bli større hvis jeg blir alene både av praktiske hensyn som snømåking og vedfyring
Avhengig av hvor evt. fremtidig bolig er plassert
Alt på ett plan!!!!
Alle svar er i forhold til slik helsetilstanden er i dag